

Met een keur aan bloembollen de jeukrupsen te lijf

De ergste overlast van de eikenprocessierups ligt inmiddels achter ons, maar volgend jaar beginnen de problemen weer van voren af aan. Nederlandse bedrijven bedenken manieren om die te beperken. JUB Holland wil bijvoorbeeld de natuurlijke vijanden van de rups inzetten. Die laten zich lokken door onder meer het geel van narcissen, krokussen, blauwdruifjes en anemonen. De bloembollen zouden rond eikenbomen geplant moeten worden.

→ **PAGINA 9**

Kweker gaat met bloembollen strijd aan met eikenprocessierups

Richard Smit
Amsterdam

De ergste overlast van de eikenprocessierups is voor dit jaar voorbij, maar de jeukende beestjes komen volgend jaar geheid terug. Nederlandse bedrijven bedenken manieren om de overlast te beperken.

Vier jaar geleden begon de Noordwijkerhoutse kweker en handelaar JUB Holland met onderzoek naar bestrijding van de eikenprocessierups. Het idee: de jeukrups moet aangepakt worden door zijn natuurlijke vijanden zoals de gaasvlieg, de sluipwesp, sluipvlieger en de koolmees. Speciale bloemenmengsels moeten die insecten en vogels zo veel mogelijk aantrekken. 'Vier jaar geleden wisten we nog niet dat dit probleem zo groot zou worden', zegt Robbert Uittenbogaard, een van de vier directieleden van het familiebedrijf.

De overlast van de eikenprocessierups was nooit zo heftig als dit jaar. Op het hoogtepunt van de plaag gingen 85 van de 100.000 Nederlanders naar de huisarts met klachten van allergische reacties en jeuk door de brandharen van het beestje. Uit het aantal motten van de rups dat nu geteld wordt, concluderen onderzoekers dat het volgend jaar niet beter wordt. 'Daarom is preventie van belang', zegt Uittenbogaard.

Uittenbogaard en collega Willem Zandbergen hebben met eikenprocessierupsdeskundige Silvia Hellingman onderzocht welke bloembollensoorten vijanden van de rups aantrekken. Die bleken — op proefveldjes met verschillende bloembollen in de Friese gemeente Weststellingwerf — gelokt te worden door onder meer het geel van narcissen, krokussen, blauwdruifjes en anemonen.

De bloembollen uit de pakketten bloeien vroeg in het jaar. Het is belangrijk om de natuurlijke vijanden vroeg in het seizoen te activeren, want de rupsen krijgen hun haartjes pas later in het jaar.

Zo'n vijftien gemeenten gaan die bollen zeker rond de eiken planten, zegt ondernemer Uittenbogaard, die stilletjes hoopt dat de helft van de Nederlandse gemeenten dat zal doen. JUB Holland ontwikkelt daarnaast een consumentenverpakking.

Het is niet de eerste keer dat het in 1910 opgerichte familiebedrijf inspeelt op een maatschappelijk probleem. Tien jaar geleden liet JUB Holland met de Vlinderstichting en de Nederlandse Bijenhouders Vereniging onderzoeken welke bolbloemen de meeste bijen en vlinders trekken. Nog steeds worden elk jaar duizenden van die pakketten aan gemeenten en via tuincentra verkocht.

'We gaan het probleem hiermee niet oplossen', weet Uittenbogaard. Daarvoor is een combinatie van maatregelen nodig. Het bespuiten van de rupsen, het verwijderen van nesten en het vangen van vlinders met feromoonkasten is net zo nodig als het lokken van de natuurlijke vijanden van de rups. 'Voor dit probleem moet een landelijke aanpak komen.'

Uittenbogaard verwacht dat er meer aanbieders van bloemenmengsels tegen de jeukrups zullen komen. 'Het idee voor bloempakketten die bijen en vlinders aantrekken is ook door veel bedrijven overgenomen. Hier zullen andere bedrijven natuurlijk ook op inspringen. Het is geen rocket science.'

JUB Holland is niet het enige bedrijf dat iets heeft ontwikkeld in de strijd tegen de eikenprocessierups. Familiebedrijf Van Reel uit Rouveen ontwikkelde een bestrijdingsmiddel met plantenextracten, knoflook en ui. Als dat op een nest gespoten wordt, zijn de beestjes uitgeschakeld.

Pro6 Rupsbestrijding uit Heel biedt een doe-het-zelfpakket aan om de nesten te lijf te gaan en webshopexploitant Trino prijst vanuit Oldenzaal vogelhuisjes aan als middel tegen de processierups.

Het is belangrijk de natuurlijke vijanden vroeg te activeren, want de rups krijgt pas later haartjes